

Darrere la rosa

En Jaume no se'n sap avenir. Se li fa estrany. Es sent incomprès, fora de lloc. Es sent aixafat i desfet pel pas implacable del temps, com si fos un d'aquells rellotges de mantega de Dalí, regalimant una nostàlgia espessa i demolidora. No es pot treure del cap que la d'avui serà la primera rosa de Sant Jordi, la primera que no compraran junts, després de cinquanta-nou anys de "Tria la que vulguis..." i de "Aquesta és preciosa!" i de "No tant com tu...". La Clara no sortirà amb ell al carrer, aquesta diada. No pot.

Agafa el bastó del paraigüer i surt al replà. Les passes són curtes, vacil·lants, desvalgudes, a tres bandes. L'ànima li batega també fent tentines, trontollant, èbria pels records d'un passat que avui l'aclapara més que mai. Mentre tanca amb clau el pis es sorprèn a ell mateix dient ben baixet, xiuxiuejant en direcció a l'altre costat de la porta: "Sort n'hi ha que quan la rosa i jo arribem a casa, la teva rialla ens estarà esperant a tots dos".

Però avui, precisament avui, la sort sembla haver pres la decisió de donar-li l'esquena. Els gargots llunyans i difosos d'un cartell penjat a l'ascensor reclamen la seva atenció. No auguren res de bo. Es posa la mà a la butxaca de la jaqueta on acostuma a portar-hi les ulleres. No hi són. Se les ha deixat dins. Necessita apropar-se més per llegir el missatge. Ho fa. "ASCENSOR EN MANTENIMENT", hi diu. Merda! El separen tres pisos, trenta-sis esgraons, del nivell del carrer. Els seus genolls de gelatina remuguen amb insistència. Fins i tot freguen l'amotinament. Cedeixen, finalment, quan en Jaume els suplica que l'ajudin avui, només avui; que els necessita per arribar a la floristeria.

Recolzar-se a la barana de l'escala amb la mà dreta i apuntalar el bastó amb la mà esquerra i baixar primer el peu dret i llavors l'esquerre, trenta-sis maleïdes vegades que sembla que no s'acabin mai.

Surt a la Plaça panteixant.

Prenyat d'un anhel impossible, busca amb la mirada el pedrís de la font. Vendria tot el que té, es vendria a sí mateix, per poder veure-hi la cara d'ella ni que fos un cop més. Allà estava, asseguda, quan les moires del destí van esforçar-se a teixir la primera trobada entre ells. Era Sant Jordi, com avui. Aquell dia dos adolescents desconeguts, ells dos, es van mirar al fons del fons dels ulls com si ja es coneguessin d'una altra vida. "Sembla feta de porcellana xinesa", recorda haver pensat aleshores. Va ser el dia que va regalar, per primer cop, una rosa de Sant Jordi. Vermella, és clar. Va ser la primera diada, la primera de moltes, dominada del tot, il·luminada, pel somriure abassegador de la Clara darrere la rosa. Xop d'un enyor ferotge, s'encamina a pas feixuc cap al pedrís buit i s'hi asseu.

Estira tímidament la mà dreta cap al no-res...

Voldria notar de nou, altra vegada, cinc dits menuts, acollidors, intercalats entre els seus, i tornar a escoltar aquell so metàl·lic, daurat, de dos anells retrobant-se.

Tanca els ulls i comencen a desfilar per la seva retina una pila de llaminadures del passat que fan encara més costerut el present: un vel de núvia aixecant-se abans del "Sí, vull"; camins de ronda explorats en estèreo, a quatre cames; celebracions d'aniversari improvisades, sense espelmes ni pastissos; una guerra de boles de neu al cim del Matagalls; tots aquells anys irrecuperables durant els quals la cosa més petitona ho podia tot; hortènsies de color violeta a banda i banda del camí; dues culleretes devorant un fragment del millor pastís de formatge del món; posar el despertador per veure sortir el sol; aquell últim petó a última hora; les escapades agafant el tren de la costa; boleros d'envelat de festa major; dos cossos, només dos, penjats d'un fil en una cabina de telefèric; una pluja de desitjos formulada al pas de les Llàgrimes de Sant Llorenç; aquella cova d'aigua turquesa a la lluna de mel; mirar-la mentre degusta un tiramisú; dos *Predictor* de dues ratlles;...

Voldria, a l'obrir els ulls, trobar-se a la mà un bitllet per viatjar en el temps, per tornar enrere i tastar altra vegada algun d'aquests instants. Ni que fos només un. Tant li fa quin.

Mira els nens que, tal com també havien fet l'Arnau i en Marc quan eren petits, corren i juguen i s'amaguen i s'empaiten i somien desperts per cada racó de la plaça...

Voldria, avui més que mai, tornar a abraçar els seus propis fills. Voldria no portar tant de temps veient créixer els seus nets per videoconferència a l'altre costat de la pantalla.

Aixeca la vista en direcció a casa. El pis no era dels més assequibles, ni molt menys, però els va fer una il·lusió enorme, fora de mida, comprar-lo. Tots dos estaven d'acord que valia la pena. No era pas pel fet de donar a la Plaça Major. Era, simplement, perquè estava encarat al seu pedrís...

Voldria que, ara mateix, la Clara estigués asseguda al seu costat. Voldria que, com acostumava a fer, l'estigués posant una miqueta gelós explicant-li amb tot detall, assenyalant-les amb el dit, les atencions dedicades a cadascuna de les suculentes del balcó.

En Jaume voldria que passés, tot això. I tant que ho voldria!

Però no passa.

Amb l'alè ja recuperat, baixa pel Passeig de les Figueres, passa de llarg un parell de paradetes a mig muntar de roses i de llibres, i arriba, agraït als seus genolls per haver superat l'envit, davant la porta de l'única floristeria del poble. Fa poques setmanes que és oberta i no en coneix els propietaris. Millor. Té zero ganes de conversa, avui.

Anava a entrar, però s'atura de sobte i es queda de pedra, sense entendre allò que està llegint. A peu d'aparador, construït amb pètals de roses de diferents colors, com si es tractés d'un bocí despistat del Temps de Flors de Girona recent aterrat en un poblet de la Plana de Vic, hi ha un missatge que anuncia "TENIM ROSES ETERNES". Ell i la seva pell de gallina entren dins, i la mestressa – resulta del tot evident que es tracta de la

mestressa – li explica amb paciència què són les roses liofilitzades i li ensenya com són. S'imagina oferint-ne, precisament avui, una a la Clara. Intenta controlar l'emoció, però no se'n surt massa bé. Gens bé. “Una de vermella, si us plau” diu només, finalment, amb un fil a la veu, un nus a l'estómac i un evident tel humit als ulls.

Travessa la porteria amb el bastó en una mà i la rosa en l'altra, preguntant a tots els sants que l'ascensor ja estigui en funcionament. Pregària concedida, ves a saber per quin d'ells.

Obre nerviós la porta de casa i va directe al menjador.

Amb una veneració absoluta col·loca la rosa sobre l'estanteria gran, i s'asseu al sofà.

S'ha quedat amb la mirada cosida a l'estanteria.

Allà hi descansa, darrere la rosa, l'última rosa, dins d'una urna que sembla feta de porcellana xinesa, la rialla també eterna de la Clara.

Sobre la tauleta, alienes a tot, dues capsos de diazepam acabades de buidar.

Josep Fàbregas Ezquerria